

RAVNOTEŽJE MED POHVALAMI, ZAHTEVAMI IN KRITIKO V VZGOJI

Predavatelj: Sašo Kronegger

Na začetku predavanja nam je predavatelj razdelil vsakemu prisotnemu po tri teniške žogice. Povabil nas je k žongliranju. Najprej z eno, nato z dvema žogicama in kasneje s tremi. S tem nam je želel pokazati prisposodbo za ravnovesje/žongliranje treh stvari- pohval, zahtev in kritik pri vzgoji otrok.

Osnova za predavanje je knjiga Mala knjiga za velike starše.

Za svoje otroke si želimo, da bi bili uspešni, zadovoljni, čustveno stabilni, da bi imeli vrednote, itd. S postavljanjem meja jih vodimo oz. vzgajamo. Meje postavljamo vedno v skladu s tem, kar je otrok sposoben razumeti. Na začetku so meje blage in jih je manj, nato pa se stopnjuje. Z zahtevami, pohvalami in kritiko vodimo otroke v vzgoji. Pri tem je pomembno, da sta starša usklajena.

Primer: Starš reče otroku: „Obuj si čevlje.“ To ponovi večkrat, ker otrok tega ne naredi. Težava je v tem, da niste prosili ampak ste zahtevali. Primerneje bi bilo: "Prosim obuj si čevlje."

Zahteva ni enako kot prošnja. Pri zahtevi pričakujemo, da se nekaj zgodi. Zahteve večkrat prikrivamo s prošnjami. Primer: "Prosim naredi to do 3h popoldne." Pravzaprav zahtevamo oz. pričakujemo da bo narejeno do takrat.

Potrebno je razločno razlikovati med prošnjo in zahtevo.

Pomembno je ravnotežje med pohvalami, zahtevami in kritiko. Pri vzgoji otrok vedno izhajamo iz sebe.

Primeri neravnotežja med zahtevami, pohvalami in kritiko v vzgoji:

- veliko zahtev, malo pohval in veliko kritik : nesamozavesten otrok z nizko samopodobo, "tipičen Slovenec"
starši takih otrok pravijo: "Se bo pokvaril, če ga bom pohvalil."
- malo zahtev, malo kritik in veliko pohval: narcis, otrok se vedno primerja z drugimi starši pravijo: "Sem dober starš, če je otrok srečen." , "Sem proti vsakršnemu nasilju in kritika je nasilje nad otrokom.", "Otrok potrebuje svobodo."
- malo zahtev, pohval in kritik: prezaščiteni otroci, "mamini sinčki"

Starši mu ne pustijo mu na gugalnico, otrok se ne more razvijati, ker mu nič ne dovolijo zato ga ne morejo pohvaliti niti kregati ker mu ne omogočajo izkušnje izzivov starši pravijo: "Dobri starši vedno zaščitijo otroka pred slabimi izkušnjami."

Tudi iz slabe izkušnje se lahko otrok veliko nauči.

- malo zahtev, malo pohval, veliko kritik: zanemarjeni otroci (pomanjkanje prisotnost staršev zaradi službenih obveznosti) in zlorabljeni otroci (fizično, psihično-zlorabljanje moči nad otrokom)
-
- veliko kritik, pohval in zahtev: ni nujno dobro, pomeni samo, da veliko komunicirate z otrokom. Če otroka nekaj učimo, še ne pomeni, da bo to ponotranjil. Primer: dober šofer ni tisti, ki naredi izpit v avtošoli ampak tisti, ki zna predvidevati dogodke na cesti.

Samopodoba je ljubezen do sebe, samozavest pa pomeni koliko si vreden v primerjavi z drugimi glede na lastne dosežke.

Primer: otrok priteče z risbo v roki, ko ga pride iskat mama v vrtec.

1. mama: pogleda otroka, ga pozdravi in objame, vpraša kako je bilo v vrtcu nato pa opazi risbo in jo pohvali
2. mama: pogleda risbo, jo pohvali in se šele nato posveti otroku

V prvem primeru gre za krepitev samopodobe, v drugem pa za krepitev samozavesti.

Pomembno je, da pri otroku krepimo oboje.

Preizkus: Nariši križec in opredeli kolikokrat zahtevaš, pohvališ in daš kritiko

	ZAHTEVAM	POHVALIM	DAM KRITIKO/OMEJIM
Večkrat na dan			
Vsak dan			
Večkrat na teden			

Zahteve, pohvale in kritike prilagajamo starosti otroka. Zahteve se dvigujejo glede na starost.